

1. Ime programa

Slovenščina kot drugi in tuji jezik (SDTJ).

2. Utemeljitev programa

Program *Slovenščina kot drugi in tuji jezik* pomeni prenovo in nadgradnjo javno veljavnega programa za odrasle *Slovenščina za tujce*, ki je bil s posebno odredbo ministra za šolstvo in šport sprejet decembra 2000 (Ur. l. RS 113/2000). Program *Slovenščina za tujce* je bil dobro izhodišče za razvijanje dejavnosti na področju slovenščine kot drugega in tujega jezika (poudarek na stopenjskosti jezikovne zmožnosti in njenega testiranja, usmeritev v poučevanje, izdelavo učbenikov in testiranje jezikovnega znanja v skladu s komunikacijskim pristopom), vendar pa so izkušnje in hiter razvoj stroke na tem področju pokazali potrebo po temeljiti vsebinski nadgradnji programa *Slovenščina za tujce*.

Odločitev za prenovo in dopolnitev programa so spodbudila naslednja dejstva:

1. Razvoj stroke v Sloveniji in v mednarodnih okvirih v razmeroma dolgem obdobju od sprejema prejšnjega programa (več kot 14 let); pri tem je treba posebej poudariti objavo nekaterih dokumentov, ki so v tem času izšli tudi v slovenskih različicah, kot so *Sporazumevalni prag za slovenščino* (2004), *Preživetvena raven v slovenščini* (2004), *Opisi ravni jezikovnega znanja* (2004) in še posebej *Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje* (2011). Gre za na evropski ravni zelo pomembne dokumente, ki prinašajo skupne modele opisa jezika in so v zadnjih letih vir za učenje, poučevanje, preverjanje in certificiranje jezikovnega znanja povsod po Evropi.
2. Dolgoletne izkušnje s poučevanjem in preverjanjem znanja slovenščine po programu *Slovenščina za tujce*.
3. Povpraševanje po tečajih slovenščine in potrdilih o znanju slovenščine, ki bi ustrezali ravnem *Skupnega evropskega jezikovnega okvira*.
4. Povpraševanje po vpisu v programe na zelo visoki ravni, posebej še povpraševanje po izpitih iz znanja slovenščine na najvišji ravni za specifične potrebe (prevajalci, tolmači, učitelji, tudi govorci slovenščine kot prvega jezika, ki se niso šolali v RS).
5. Različni pravni akti z določili o znanju slovenščine kot drugega in tujega jezika, ki so bili sprejeti po letu 2000, ko je bil potrjen program *Slovenščina za tujce*.

K 1. in 2. točki

Dokument [Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje](#) (v nadaljevanju SEJO), ki ga je leta 2001 izdal Svet Evrope, določa in opisuje jezikovno zmožnost na šestih ravneh (od najnižje A1 do najvišje C2, gl. v nadaljevanju) in pomeni pomembno izhodišče za jezikovne izobraževalne programe v mednarodnem, še posebej evropskem prostoru. Omogoča namreč primerljivost programov jezikovnega izobraževanja ter preverjanja in certificiranja jezikovnega znanja v nepravilnih jezikih. Prav zato ga – čeprav ne gre za predpis, temveč le za priporočilo – večina evropskih držav zadnja leta intenzivno vključuje v svoje jezikovne kurikule ter sisteme preverjanja in certificiranja jezikovnega znanja. Pričujoči program bo omogočil, da bo tudi sistem pridobivanja in preverjanja znanja slovenščine primerljiv s sistemi v drugih evropskih državah. Eno od pomembnih pobud za prenovo programa *Slovenščina za tujce* (v nadaljevanju SZT) v smeri večje usklajenosti s SEJO je zato pomenila tudi vključenost slovenskega sistema preverjanja in certificiranja jezikovnega znanja po programu SZT v mednarodne okvire in priznanje tega sistema s strani vplivnega združenja evropskih jezikovnih testatorjev ALTE. Ker je prevod